NIEUWSBRIEF VOOR LEDEN
STICHTING RUITERSPOREN

het RUITERTJE

67

22 SEPTEMBER 2025
JAARGANG 15

STICHTING RUITERSPOREN

INHOUD SAMENGESTELD DOOR
JAAP RUITER

REAGEREN?
RUITERSPOREN@GMAIL.COM

Deze kelder stamt uit 1100 en is te vinden onder het woonhuis Raadhuissteeg 6 in Zutphen. Hier woonde 400 jaar geleden stadssecretaris Henrick Ruyter en wellicht bewaarde hij hier ook zijn wijnen.

Er is de afgelopen zomer weliswaar heel veel gedaan aan het stamboomonderzoek, maar het duurde lang voordat er genoeg bruikbaar materiaal was verzameld voor een nieuw **RUITERTJE**. Ik ben vooral bezig geweest met de eerste generaties van onze familie, en dat heeft veel nieuwe inzichten opgeleverd, en heel veel ideeën voor nog te schrijven artikelen. Die bewaar ik dus voor de volgende keer.
In dit **RUITERTJE** vind je opnieuw veel informatie uit de Zutphense Ruyterfamilie. Intussen ben ik al gewend aan het idee, dat onze familie en deze familie feitelijk dezelfde zijn. Alle nieuwe informatie die bekend wordt, ondersteunt deze aanname.

Veel leesplezier!

Jaap Ruiter, voorzitter

◇

Ken je iemand die vást geïnteresseerd is in onze familie(stamboom)?

Stuur hem of haar dit **RUITERTJE**!

(DE) RUITER

◇ KORTE BERICHTEN

◇ MEER DAN 2900 (DE) RUITERS

Nog altijd worden 'nieuwe' (De) Ruiters aan de stamboom toegevoegd. Waar ik ooit elk jaar vele honderden nieuwelingen kon bijschrijven, gaat het nu in een tempo van minder dan 10 per jaar. De laatste stand is nu, dat er **2916** (De) Ruiters in onze stamboom opgenomen zijn, waarvan er ten gevolge van de privacy-wetgeving **1753** op de website getoond kunnen worden.

Een ander opvallend feit is dat de stamboom per heden uit 19 generaties bestaat. Nieuwe toevoegingen zijn **Ype Ruiter** en zijn zuster **Emy Ruiter** uit tak 4, maar meer kan ik daar niet over vertellen (opnieuw: privacy).
Ik ben destijds - logisch - met generatie I begonnen te tellen, maar vorig jaar ontdekte ik nog een generatie daarvoor: onze huidige stamvader Peter Ruter.
Het volgende bericht sluit hier op aan.

◇ GENERATIE-NUMMERING

Zo'n twintig jaar geleden heb ik elke (De) Ruiter in de stamboom voorzien van een bepaalde code – gebaseerd op de generatievolgorde - in de trant van *XIV.or* of iets dergelijks. Deze code's waren bedoeld als extra identificatie en werden dan ook op de website getoond.
Maar intussen geloof ik dat deze nummers niet veel toevoegen aan het geheel; zelf identificeer ik personen altijd via de namen van moeders of partners.
Het gebruik van deze code's maakt het eerder zelfs allemaal wat minder overzichtelijk. Het leek me dan ook beter om deze codering niet langer te gebruiken en op de website te tonen.
Daarbij komt nog dat de generatienummers niet meer overal kloppen. Door verschuivingen en aanpassingen van de stamboom blijken bepaalde (hele vroege) Ruiters in een andere generatie te horen.
Uiteindelijk heeft iedereen in de stamboom al een ander, uniek, nummer dat toegekend wordt door het programma waarmee ik de stamboom in de computer bij houdt. Dit is het zgn. BM-nummer, dat zichtbaar wordt als je op een naam in de stamboom klikt.

◇ MIDDELEEUWS BESTUUR IN ZUTPHEN 1190 - 1591

Afgelopen zomer bezocht ik het jaarlijkse *Middeleeuwen Symposium* in Zutphen. Twee dagen gevuld met lezingen, museumbezoek en een stadswandeling. Erg onderhoudend en leerzaam allemaal. Zutphen blijft toch een prachtige en interessante stad!

Bij zo'n symposium is er ook altijd gelegenheid om andere deelnemers te leren kennen. Ik ontmoette een oud-Zutphenaar die nu in Londen woont en bezig is met promotieonderzoek, verband houdend met kunstvoorwerpen in de Walburgiskerk. We raakten aan de praat, en tot mijn verrassing/verbazing bleek hij de Ruitersporen-website wel te kennen! Hij vroeg of ik het boek van Leo Lensen ook kende over het Middeleeuwse bestuur van Zutphen. Daarin kwamen ook diverse Ruyters voor, wist hij. De naam Lensen kwam me wel bekend voor, maar het boek...
Thuisgekomen vond ik een email met als bijlage een .pdf met het ingescande boek!

Het boek "Middeleeuws bestuur in Zutphen 1190-1591" telt ruim 572 pagina's, waarvan 70 procent uit bijlagen bestaat. De bijlage "Schepenfamilies" telt ruim 250 pagina's en bevat een beschrijving van de familie Ruyter met alle aktes/regesten (die Lensen vond) waarin de familie Ruyter voorkomt.
Ook de opgevoerde lijst van gebruikte bronnen is natuurlijk erg interessant om zelf nog eens verder in te neuzen.

Lensen heeft volop gebruik gemaakt van de collectie Kreijnck, en veel materiaal betreffende de familie Ruyter zal me daarom bekend voorkomen, omdat ikzelf hier ook uitgebreid uit heb geput.

Toch: dit boek vormt een rijke bron aan niet eerder aangetroffen materiaal betreffende de Zutphense Ruyterfamilie!

◇ RAADHUISSTEEG 6

Enkele weken geleden waren we in Gorssel om het museum MORE te bezoeken. Bij de afsluitende rondwandeling door het aardige dorp kwamen we voor een makelaardij te staan, waarin een bekend pand te koop werd aangeboden: Raadhuissteeg 6 in het nabijgelegen Zutphen. Dit is het pand dat ooit bewoond werd door stadssecretaris **Henrick Ruyter**, en waarvan gezegd wordt dat het een van de oudste woonhuizen van Nederland is.
Thuisgekomen heb ik natuurlijk snel op internet gekeken en vond de pagina https://www.drieklomp.nl/woningen/raadhuissteeg-6-zutphen/

Omdat ik niet weet hoe lang die pagina op internet in stand blijft heb ik wat interieurfoto's en de brochure gedownload.
Vooral de foto's van de kelder zijn interessant, omdat hier nauwelijks iets veranderd is sinds 1200. Deze kelder staat er al meer dan 800 jaar! Dat kun je van het huis niet zeggen, ook al zijn de fundamenten net zo oud. Op de interieurfoto's zijn geen middeleeuwse elementen te ontdekken.

De foto's van de kelder zijn interessant genoeg om op de Ruitersporen-site te zetten; dat komt nog.
Oh ja, vergat ik nog. Liefhebbers moeten opschieten, want het pand (eigenlijk twee panden) staat **te koop voor €1.750.000** …

Het ziet er in ieder geval prachtig uit:

◇ HET BEGIN…

In een oud schrift vond ik een aantekening waaruit blijkt dat ik in **mei 1979 voor het eerst een bezoek bracht aan het Rijksarchief in Leeuwarden**. Dat was de aftrap voor een jarenlange (en nog steeds voortdurende) fascinatie voor de geschiedenis van onze familie.

Over vier jaren heb ik dus (bij leven en welzijn) een jubileum te vieren, ter gelegenheid van 50 jaar familieonderzoek!

◇ BRAND IN DE BARLHEZE

Als ik in Zutphen ben, doe ik vaak een rondje langs de panden waarvan ik weet dat ze ooit in het bezit waren van ‘een Ruyter’. Bij mijn laatste bezoek trof ik in de Barlheze het pand, waar ooit Gerrit Ruyter en Lamme woonden (of een bierbrouwerij voerden) in desolate toestand aan.

In januari van dit jaar blijkt hier een grote brand te hebben gewoed, waarbij het monumentale pand voor een belangrijk deel verwoest is.

Op internet vind je nog veel meer foto’s, zoek op “Brand Barlheze”. Bij de brand is het eeuwen oude dak van dit pand, dat wellicht iets over de oorsprong kon vertellen, verloren gegaan.

Maar misschien biedt deze calamiteit ook de gelegenheid om dit perceel archeologisch te onderzoeken voordat nieuw/herbouw plaats vindt. Ik houd het in de gaten.

Zie ook artikel: BARLHEZE 13

DE GOUDEN SPELD

Een jaar of zes geleden bestelde **Martine Jonker** het allerlaatste Ruiterboek van mijn voorraad als kado voor haar zus, en we hebben sindsdien nog steeds zo nu en dan contact.
Martine schrijft kinderboeken, en ze vertelde dat ze graag 'rondneust' op de Ruitersporen-site voor alle familieverhalen. Vooral de geschiedenis van de Afscheiding waarin ons beider voorvader **Rein Wiegers Ruiter** uit tak 3 in Tjalleberd een hoofdrol speelde boeit haar volop.
De interesse voor geschiedenis, en vooral waar die onze eigen familiegeschiedenis raakt, is zeker iets wat we samen gemeen hebben.

Afgelopen juli ontving ik weer eens een email van Martine:

> *"Het is alweer even geleden dat we contact hebben gehad. In die tussentijd heb ik hard gewerkt aan deel 7 van de jeugdserie 'De gouden speld'. Ik vind het heel leuk om je te kunnen melden dat het boek af is, en eind deze maand verschijnt. Het verhaal van het boek is deels gebaseerd op de gebeurtenissen die onze voorouders in Tjalleberd zijn overkomen tijdens de Afscheiding. Als knipoog komen er enkele bekende namen in het boek voor (al heb ik er wel De Ruiter van gemaakt, en zijn de familieverhoudingen ook fictief. Daarnaast is ook het Friese plaatsje fictief, dat bood wat meer vrijheid tijdens het schrijven). Ook het gouden oorijzer speelt een rol in het verhaal, dat vind ik zo'n bijzondere gebeurtenis!*
> *Er staat al een aankondiging van het boek op de website van uitgeverij Gideon: https://www.gideonboeken.nl/maarten-en-sofie.*
> *Wat is je adres ook alweer? Dan stuur ik je zodra het verschenen is een exemplaar toe, als dank voor alle informatie die ik tijdens het schrijven heb gevonden op de Ruitersporen-site."'*

Inmiddels is het boek af, en heb ik het toegezonden exemplaar gelezen. De vertelde geschiedenis mag dan helemaal niet zo amusant zijn, het is een erg leuk boek. Ik heb haar dan ook gecomplimenteerd met het resultaat:

> *"Ook al is het geschreven voor een andere doelgroep, ik vond het heel prettig en spannend geschreven.*
> *Het was voor mij extra leuk, om al die bekende namen (weliswaar in andere rollen) tegen te komen. De ontknoping met het gouden oorijzer zag ik (natuurlijk) wel aankomen, maar je hebt er een leuke draai aan gegeven. Feikje zou trots op jou zijn (en misschien daardoor ook een beetje op zichzelf)."*

Op de achterkaft van het boek lezen we waarover het boek gaat:

> *Nederland, 1836. Sofie is 12 jaar en woont in Haarlem. Samen met haar vader en huisvriend Willem ten Boom bezoekt ze Bijbellezingen bij Isaäc da Costa in Amsterdam. Op een van die avonden ontmoet ze de 12-jarige Maarten uit Friesland. Maarten wil graag studeren, maar moet zijn vader helpen met het zware werk in het veen.*
>
> *In Maartens dorp zijn grote problemen. Verschillende mensen, waaronder Maartens familie, gaan niet meer naar de kerk, omdat de predikant geen Bijbelse boodschap meer brengt. Het is verboden om buiten de kerk met meer dan 20 personen bij elkaar te komen. Daarom komt men in het geheim in kleine groepjes bij elkaar om de Bijbel te bestuderen. Maarten vraagt of de vader van Sofie hem en zijn familie wil helpen. De grietman (burgemeester) van het dorpje is niet blij met de komst van Sofie en haar vader en doet alles om hen dwars te zitten. Als de grietman ontdekt dat Sofie een oud, kostbaar sieraad bezit, worden de problemen nog groter...*
>
> *In de jeugdserie 'De gouden speld' beleven tieners spannende avonturen tegen de achtergrond van de geschiedenis van het christelijk geloof. Maarten & Sofie is het zevende deel van de serie.*
> *https://www.martine-jonker.nl/*

Dit boek is voor iedereen (het is heus niet alleen voor kinderen bedoeld) die geïnteresseerd is in de Ruitergeschiedenis zeker een aanrader, ook al biedt het boek geen letterlijke weergave van de gebeurtenissen destijds in Tjalleberd.

Voor wie wil lezen hoe het twee honderd jaar geleden in Tjalleberd toeging:

- De afscheiding van 1834
- Rumoer in Tjalleberd
- Het gouden oorijzer

RUITER anekdotes

Op de Ruitersporen-site vind je een aantal anekdotes uit onze familie (daaronder reken ik tegenwoordig ook de Zutphense Ruyters). Het zijn er maar een paar. Maar in een zo uitgebreide familie moeten toch heel veel anekdotes bewaard zijn? Korte verhalen uit de familie, vreemde of vrolijke vertelsels, aparte of opvallende belevenissen, rare situaties, aandoenlijke gebeurtenissen; wie ze kent en kwijt wil: **ruitersporen@gmail.com**

◇ DE OUDE VROUW

Betreft **Catharina von Reutern**

De ik-figuur in onderstaand verhaal is **Georg von Brevern** die een aantal boeken over zijn familie heeft geschreven. Een apart boek wijdde hij aan zijn overgrootmoeder **Catharina von Reutern** (zie "Catharina von Reutern"). Uit dat boek is de volgende passage; Catharina is voor de tweede keer weduwe geworden en moet als zeventiger al de landgoederen beheren die ze in bezit heeft. De geschiedenis speelt zich af in het tegenwoordige Estland:

Haar jongste zoon Peter was haar grote steun en hij gaf zijn positie in de regering van het gouvernement op om bij haar te gaan wonen op het land. Zijn hoofdbezigheid was het beheer van alle landgoederen. Toen heeft zij de gewoonte opgegeven om persoonlijk de bedrijfsvoering op haar bezittingen te beheren. Daarbij viel ze op door haar statuur en omdat ze een zekere voornaamheid uitstraalde. Op het landvolk maakte ze dermate indruk dat ze in verhalen lang is blijven doorleven.
Op mijn vaders landgoed Kostifer heb ik als jonge knaap onder het werkvolk vertellingen gehoord over 'de oude vrouw', dat is Catharina, die altijd in een wagen met zesspan en met lopers en grote lakeien van Maart over Kostifer naar Jaggowal reed en weer terug [twee keer meer dan 30 km, JR]. Daaruit is de sage ontstaan dat je haar nu nog om middernacht in een wagen met zes grijze paarden tegen kan komen als er een sterfgeval op komst is. In 1827 heb ik zelf kunnen vaststellen hoe levendig die sage toen nog was. In een maanverlichte heldere novembernacht reed ik met mijn enige jaren later overleden oudste broer van het poststation Jeglecht waarheen de weg naar Jaggowal voert naar Kostifer omdat het te laat was geworden om nog in Reval te komen.

Postkoets uit 1850.

We reden in een postkoets met zes grijze paarden en het geratel op de hardgevroren aarde met grote stenen bruggen maakte eerst de honden en daarna de mensen wakker. Mijn broer moest lang op huisdeuren en vensters bonzen voordat we werden binnen gelaten. De mensen vertelden dat ze in de veronderstelling waren geweest dat de oude vrouw was voorgereden...

◇ YDE JACOBUS ENGELSMA

Betreft **Jacobus Ydes Engelsma**

Jacobus Ydes Engelsma (1785-1855), de echtgenoot van **Geesje Wiegers Ruiter**, was een opvallende man in zijn doen en laten; zie ook het verhaal ".. en de ons zeer bekende Jacobus Ydes ..".

In de familie zijn diverse verhalen blijven hangen, waaronder deze twee:

Jacobus schijnt nogal opvallend geweest te zijn. In ieder geval viel hij op toen hij een boerderij kocht in het Heidenschap in Workum. Nadat hij het hoogste bod gedaan had en de notaris hem vroeg naar zijn naam en zijn borg, stond hij op en zei: "Ik ben Jacob Ydes Engelsma en dit is mijn borg" om vervolgens met een klap zijn dikke portefeuille op tafel te leggen en contant te betalen.

Een ander verhaal vertelt dat er eens zilveren lepels van hem gestolen zijn. De dief werd gepakt en Jacob moest in de rechtszaal de lepels identificeren. Hij stapte naar voren, bekeek ze en zei: "Deze zijn altijd van mij geweest en ze zijn het nog" en stopte ze meteen in zijn zak .

◇ HET FOTOBOEK VAN ELISABETH SIPKJE RUITER

Betreft **Elisabeth Sipkje Ruiter**

Anka Jansen schreef me:

> *Mijn moeder was Elisabeth Sipkje Ruiter en ik heb een foto-album met hele oude foto's, waarin zij beschrijft wat zij nog weet over de geschiedenis van de familie Ruiter. Ik heb een aantal pagina's met foto's en tekst gescand op hoge resolutie.*

Anka vroeg of ik geïnteresseerd was in deze foto's, want het inscannen is nogal bewerkelijk. Daar kon ik alleen maar "JA!" op antwoorden, en ik ben erg blij met dit aanbod.

Bovenstaande foto toont de eerste pagina van het fotoboek voor een impressie. Ik heb de foto in het groot en de met AI verbeterde deelfoto's op de fotopagina van dit echtpaar gezet:
Fotopagina Hendrik Johannes Ruiter en Sipkje Aukes Post

Op de foto zien we het echtpaar **Hendrik Johannes Ruiter** met zijn tweede vrouw, **Sipkje Aukes Post**, en hun kinderen **Johannes**, **Auke** en **Hinke**. De foto blijkt uit 1897.
Deze foto kennen we. Ali Douma stuurde me ooit een exemplaar. Maar deze nieuwe scan heeft een veel hogere resolutie en is dus veel beter bruikbaar.
De tekst gaat gedeeltelijk verscholen achter de foto maar luidt:

> *Opa Johs Ruiter te Glanerbrug; zijn tweede vrouw, Sipkje Aukes Post naar wie ik "half" ben vernoemd (E. Sipkje R.), Tante Hinke, Oom Auke en mijn vader Johannes.*
> *De eerste vrouw van opa heette Geesje de With. Haar kinderen:*
> *Johannes (Glanerbrug), Jan (Wolvega), Feikje (geh. met Bruijs te Glanerbrug), Alle (Groningen), Jacob (Almelo), Alle (Groningen),*
> *Griet (Almelo). Bij de geboorte van Geert overleed zij (Geert stierf pas na enkele weken.).*
>
> *Mijn pa* [Elisabeth heeft het nu over haar vader Johannes, JR] *was 'n nerveus manneke - vanwege zijn intelligentie moest hij maar schoolmeester worden - werd zó van de l.s. af bij de bovenmeester in de les gedaan - kreeg de zenuwen van het geplaag der leerlingen en nokte af. Moest voor straf naar de fabriek - werd later bakkersknecht. Na zijn militaire dienst werd hij grenswachter (Zundert), later belasting ambtenaar resp. te Loon op Zand, Capelle en Utrecht.*

Enige opmerkingen mijnerzijds:
Met "Opa Johs Ruiter" bedoelt Elisabeth wel degelijk Hendrik Johannes Ruiter. Werd deze misschien in de familie als "Johannes Ruiter" aangesproken?
In de lijst met kinderen van Hendrik met zijn eerste vrouw Geesje de With, staat Alle (Groningen) abusievelijk twee keer vermeld.

De foto’s heb ik op de desbetreffende pagina’s gezet.
In een later stadium stuurde Anka me het boek op met de boodschap dat ik zelf het best uit kon maken wat belangrijk of bijzonder was.
Het doorwerken van dit boek is zeer tijdrovend en op dit moment liggen de prioriteiten wat anders, maar ik kom hier op terug.

Nogmaals: bedankt Anka!

◇ HENRICK RUYTER, MAAR WELKE?

In de Ruyterstamboom vinden we maar liefst 9 Henrick Ruyters (de Duitse tak met nog 7 Heinrichs eventjes niet meegerekend).
Net als nu moet het voor de toenmalige Zutphenaren een hele opgave zijn geweest om al deze Henricken uit elkaar te houden; ook al leefden ze natuurlijk niet allemaal tegelijk.
Hierbij een overzicht van alle (bekende) Henrick Ruyters uit de Zutphense Ruyterfamilie.

Meestal was het patroniem - de naam van de vader - wel voldoende om aan te geven welke Henrick men bedoelde, maar wie onderstaand lijstje bekijkt, begrijpt al snel dat dat hier nauwelijks bruikbaar is. Het is of Henrick Henricks, of Henrick Gerrits…
Daarom gebruikte men af en toe bijnamen, zoals "de oude", of aanvullende informatie, zoals het beroep ("Henrick Ruyter brouwer") of iets in de trant van "Henrick Ruijther z[aliger] Gerritsen in die Boykerstr[aet]". Hier wordt bedoeld: Henrick Ruyter, zoon van de overleden Gerrit, wonend in de Beukerstraat.

Een schematisch overzicht van alle Henrick Ruyters in de stamboom vind je hier:
Overzicht Henrick Ruyters

Opmerkingen:

- In het vervolg zal ik hier de naam Henrick afkorten tot H1 - H9.
- Jaartallen bij benadering; het is lang niet altijd (precies) bekend wanneer iemand geboren of overleden is

---

[H1] Henrick Gerrits Ruyter (1365-1435)
We kennen H1 alleen omdat hij genoemd wordt in het testament van zijn dochter **Ermgardis**. Hij was getrouwd met **Alyden**. Ook weten we dat hij bierbrouwer van beroep was. H1 is begraven op de begraafplaats bij de Nieuwstadskerk.

Artikelen:

- Testament van Ermgart Ruyters
- De heervaart van 1466

[H2] Henrick Gerrits Ruyter (1425-1490)
Kleinzoon van bovengenoemde H1 en net als zijn twee broers bierbrouwer.

- Van H2 kennen we drie huwelijken:
  - Circa 1460 met **Ghese NN** (1425-1468)
  - Vanaf 1468 met **Alyt KORTEN** (1430-1480)
  - Vanaf 1481 met **Styne Geerts KORTEN** (1439-1491)
- De kinderen van H2 stammen hoogstwaarschijnlijk allen uit het huwelijk met zijn eerste vrouw Ghese.

Artikelen:

- Nóg een huwelijk van Henrick Gerrits Ruyter
- Henrick Ruter... alweer
- 't Sieverinck te Beltrum

[H3] Henrick Henricks Ruyter (1460-1540)
Zoon van bovengenoemde H2. Zijn beroep is niet bekend, maar vermoedelijk was hij bierbrouwer, gezien het feit dat twee van zijn zonen eveneens bierbrouwer waren.
H3 trouwde 'pas' in 1506 met **Griete SLUYSKEN** (1470-??) en daaruit zijn drie kinderen bekend. Maar uit een eerdere relatie in Vollenhove werden bastaardzonen **Gerardus** en vermoedelijk **Peter** geboren. De laatste staat aan het hoofd van onze (De) Ruiterfamilie!

Artikelen:

- Ruyters in het stadbestuur, deel 1
- Nieuwstad 18a
- Spittaalstraat 47
- Henrick en Griete in Vollenhove
- De morgengave van Henrick Henricks Ruyter

[H4] Henrick Gerrits Ruyter (1517-1575)
De bekende wijnkoopman. Diverse keren aangeduid als "mederaetsvriend" of "raetsvriend"; in de periode 1566, 1567, 1569, 1570, 1571, 1572 was hij immers schepen of lid van de raad. In 1572 bij Spaanse verovering van Zutphen aan de kant gezet.

- We weten van twee huwelijken:
    - Gehuwd 1558 met **Wilhelma KREYNK** (1530-1566)
      Wilhelma is kort na geboorte van dochter Aeltje overleden; haar grafsteen vinden we in de Walburgiskerk.
      Tijdens dit huwelijk had H4 een relatie met **Stijne Sanders VARWER** (1525-??) waaruit twee buitenechtelijke kinderen zijn geboren, waaronder H7.
    - Gehuwd 1570 met **Geertruit VAN DER HELL** (1550-1596)
      Uit dit huwelijk stammen vijf kinderen.
      Tijdens dit huwelijk had H4 een relatie met een onbekende vrouw, waaruit twee kinderen zijn geboren. Op hun namen en geboortejaar na, weten we niets van hen.
- Samen met **Geertruit** heeft H4 het Ruitershofje opgericht.

Artikelen:

- Styne Sanders Verwer
- Leeft Henrick Gerrits Ruyter in 1577 nog?
- De kinderen van Henrick Gerrits Ruyter

- Korte Beukerstraat
- Het Ruitershofje, deel I
- Henrick Ruijther zaliger Gerritsen in die Boykerstraet

[H5] Henrick Gerrits Ruyter (1495-1550)
H5 vertoefde veelvuldig in het buitenland. We vinden in Zutphen nauwelijks vermeldingen. We weten dat hij samen met moeder en broer en zuster een handel in wijnen had.
Zijn zusters **Anna** en **Henrica** zijn in de Broederenkerk begraven.
Van H5 kennen we geen huwelijken of relaties.

[H6] Henrick Henricks Ruyter (1510-1591)
H6 kennen we als Henrick Ruyter brouwer, vaak afgekort tot Henrick Ruyter b.
We weten zelfs waar de brouwerij stond; dat was op de hoek van de Breukerstraat en de Agnietensteeg (zie "Het Roode Hert")!

Twee huwelijken bekend:

- Circa 1550 met **Fenne VAETEBENDER** (1525-??) Hieruit zijn 6 dochters en twee zonen geboren. Zoon Henrick komen we onder nummer H9 tegen
- Een later huwelijk na 1578 met **Grietgen HENDRICX** is onzeker

Artikelen:

- Henrick Ruyter brouwer
- Het Roode Hert

[H7] Henrick Henricks Ruyter (1550-1626)
Deze bastaardzoon van bovengenoemde wijnkoopman [H4] werd veelal "Henrick Ruyter, licentiaat" genoemd. Een universitaire graad was natuurlijk uitzonderlijk. Henrick is overrentmeester en lange tijd (1580-1603) stadssecretaris van Zutphen geweest.
Van Henrick kennen we geen huwelijken of andere relaties.

Artikelen:

- De broers Johan en Henrick Ruter
- Secretaris Henrick Ruyter
- Overrentmeester Henrick Ruyter
- Raadhuissteeg 6
- Nalatenschap Henrick Ruyter licentiaat

[H8] Henrick Henricks Ruyter (1574-1592)
Eveneens een zoon van bovengenoemde wijnkoopman [H4]. We kennen hem alleen vanuit de genealogie van Jacob von Melle, waarin staat dat hij op jonge leeftijd is overleden. Vermoedelijk wordt bedoeld had hij voor het bereiken van de volwassen

leeftijd stierf, dus voor zijn 25e levensjaar.

[H9] Henrick Henricks Ruyter (1550-1583)
Zoon van Henrick Ruyter brouwer [H6]. Stierf op jonge leeftijd kort na zijn huwelijk. Hij wordt "den jongen Henrick Ruutter, min maisscop Ruutterss soin" genoemd. Zijn vader de bierbrouwer had de functie van helper [maiscop] van de kerkmeester van de Walburgiskerk.

Artikel:

- Hulder Henrick Henricks Ruyter

◇ WEESKIND JOHAN RUYTER

Betreft **Johan Ruyter**

In de weeskamerprotocollen van de stad Zutphen lezen we:

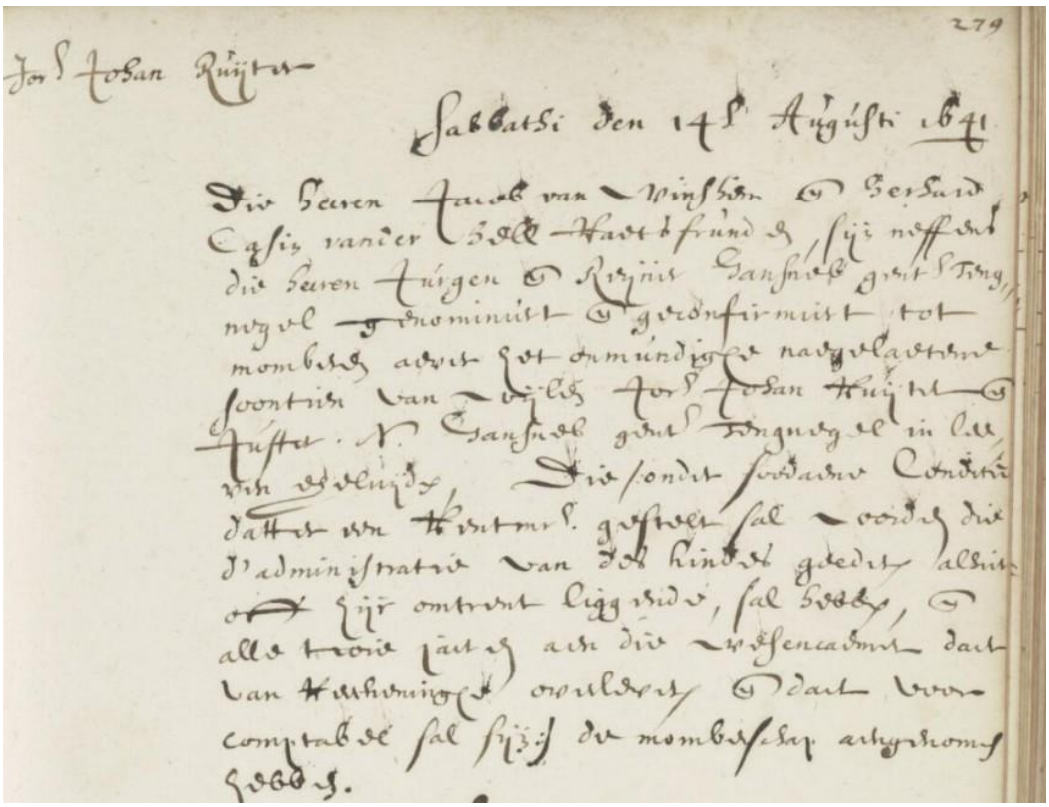

Transcriptie:

Jon[ker] Johan Ruijter

Sabbathi den 14den Augusti 1641

Die heeren Jacob van Winshem ende Gerhard
Casin vander Hell - raetsfrunden, sijn neffens
die heeren Jurgen ende Reijnir Gansneb gent. Teng-
nagel genomineert ende geconfirmeert tot
momberen aever het onmundighe naegelaetene
soontien van wijlen Jon[ker] Johan Ruijters ende
Juffer N. Gansneb gent. Tengnegel in lee-
ven eheluijden, Die / onder soodaene conditie
datter een rentme[eester] gestelt sal worden die
d' administratie van des kindes goederen alhier
oft hijr omtrent liggende, sal hebben, ende
alle twee jaren aen die wesencaemer daer
van reckeninghe ??? en daer voor
comptabel sal sijn die momberschap aengenomen
hebben.

Als mombers over het weeskind Johan Ruyter worden vier naaste familieleden aangesteld. Een rentmeester zal de goederen en bezittingen van Johan beheren tot hij volwassen wordt. Elke twee jaar zullen de mombers een overzicht geven van de stand van zaken.

Op 8 augustus van het jaar 1626 trouwden in Zutphen de beroepsmilitair Johan Ruyter tot Vieracker en Gesina Gansneb gen. Tengnagel; zij was een dochter van Reynier Gansneb gen. Tengnagel en Aleid van Haersolte.
In 1631 werd hun enig kind - wederom een Johan - geboren, die zijn moeder niet gekend heeft, want Gesina overleed al vóór 1634. Nog voor Johan 10 jaar was overleed ook zijn vader en dus moest er een voogdijverklaring opgesteld worden, want er waren veel bezittingen die beheerd moesten worden.

Mombers waren altijd afkomstig uit de naaste familie: twee van vaders kant en twee van moeders kant. Maar het zoeken naar vertegenwoordigers van vaders kant leverde problemen op; er waren simpelweg geen gegadigden (meer). De jonge Johan was de laatste nog levende mannelijke Ruyter en ook de echtgenoten van zijn tantes waren allen reeds overleden. Dus moesten de gegadigden iets verder weg gezocht worden:

- Jacob van Winshem
  Dit is ongetwijfeld een zoon van Jacob van Winshem en Lutgera Ruyter. Zij was een tante van de jonge Johan.

- Gerhard Casin van der Hell
  Gerhard is een zoon van Casijn van der Hell en Lumma Ruyter. Ook zij was een tante van de jonge Johan.

Aan moeders kant was de keuze was eenvoudiger, het waren twee broers van Gesina:

- Jurgen en Reynir Gansneb gen. Tengnagel

De jonge Johan zou 33 jaar later trouwen met Stephanea van der Hell, de dochter van voogd Gerhard Casijn van der Hell. Kinderen kwamen er niet, en daarmee zou het geslacht Ruyter in Zutphen met Johan uitsterven.

◇ DE VOLGENDE KEER

Bij het verder uitwerken van alle informatie uit aktes die we intussen hebben verzameld van **Jan Jans Ruijter** wordt duidelijk dat hij in het begin van de 16e eeuw in Blokzijl een man van aanzien was. Door de aktes nog eens nauwgezet en in volgorde te lezen is dit intussen wel gebleken.
Deze Jan speelde in de kleine gemeenschap van Blokzijl een belangrijke rol, wat alleen al blijkt uit de vele aktes die er van hem zijn opgemaakt. We zien hem in die aktes onder meer als leider van de doopsgezinde gemeente, handelsman, vertegenwoordiger van het Groot Schippersgilde, koper en verkoper van huizen en schepen.

Dit alles is in overeenstemming met de gedachte dat onze Ruiterstam verbonden is met de Zutphense Ruyters, waarschijnlijk via een bastaardzoon. Zoals het nu lijkt moeten we in Peter Ruter deze bastaardzoon zien. Ook al erfde deze Peter dan niet uit de Ruyterfamilie, hij kreeg (via zijn opvoeders) in ieder geval ruim geld mee voor zijn opvoeding en opleiding. In zijn achterkleinzoon Jan Jans Ruijter schemert er nog iets van deze rijkdom door.
In het volgende **RUITERTJE** zal ik hieraan ruim aandacht schenken!

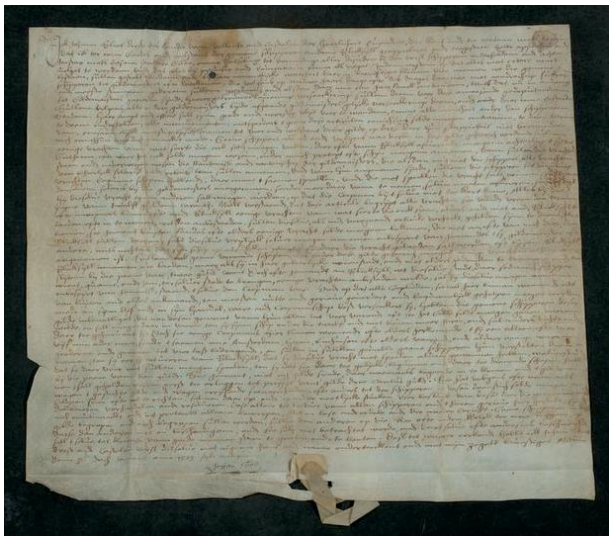

Het gildereglement van het Groot Schippersgilde uit 1589 (maar het gilde was al veel en veel ouder). De leden van het Groot Schippersgilde vervoerden goederen over de Zuiderzee naar Amsterdam en Lemmer en over de Noordzee naar Engeland en de Noord Duitse steden Hamburg en Bremen.
Het gilde was rijk en machtig en heel veel leden ervan waren doopsgezind.

De Doopsgezinde Gemeente van Blokzijl is ontstaan in de 16de eeuw en is een van de oudste Doopsgezinde Gemeenten in Nederland.